

Начальний редактор д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ

В справі оголо-
шень звернутися
до Адміністрації.
—
ціна
одного примірника
17 сот.

w piśmie czteru zawiera znamiona zbrodni z k. 65 a) uznal dokonaną w dniu 27. lutego 1925 r. konfliktę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenia całego nakładu i wydał w myśli s. 493, p. k. nakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydał też nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w s. 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. s. Nr. 6, ex 1863. L. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Łwów, dnia 2. marca 1925.

(Платит не⁴отвечай.)

Важний іспит.

*.) Цитата в Герцов.

Шкільний плевбісит.

Привітання!

„Нація, яка зуміє взяти в свої руки школу й виховання — матиме тим самим у своїх руках ключі від своєї визначеності! Це нехитова правда і наш повновладний народ чи то шляхом першої боротьби за українське державне шкільництво чи то творенням рідної приватної школи мусить взяти в свої руки справу виховання й навчання!“

Передусім аж до останніх можливостей використати теперішній плевбісит за українською школою. З тою справою слід співіти! Не ждати аж до 31. березня, але вже до половини березня повинні збирання підписів на декларації за українськими школами, не політичними ні однієї української родини ні однієї української дитини. Другу половину березня слід зужиткувати на підписки: що зроблено вже до тої зорі, які і де виявилися недосади, та як ті недосади випозити за останні два тижні, щоб в цій великій оборонній акції не бракло ні одного міста, містечка й села без огляду на те, чи там тепер польська чи ще українська школа. Бож мусимо заздалегідь забезпечитися, щоб українську школу не переміняли на польську, а де безправно вже це зробили, щоб на підставі шкільного „кресового“ закону повернено українську мову навчання.

За що легальну польським законом і міністерськими розпорядками приписану акцію мусить безумовно взятися вся наша світська й духовна інтелігенція, українське селянство, міщанство й робітництво. За заявами (деклараціями), за книжечками з поученнями та за інформаціями звертатися до Правної Поради при Українській Педагогічній Товаристві у Львові, Ринок ч. 10, та до повітових Кругів УПТ.

Кожний повіт відповідальний за те, чи кожда громада в повіті вчасно подає про декларації, про збирання підписів і внесення виповнених і підписаних в громадському гряді, суді чи у нотаря декларацій до дотичного повітового шкільного інспектора. Відповідальність за необхідне виконання цього обов'язку по громадам спадає в першій мірі на священиків і міщанів світську інтелігенцію а також відповідає за це перед грядучими поколіннями та історією кожний свідомий селянин і робітник, якого обов'язком є доучити своїх братів і сестер і залучити зібранням підписів на декларації.

Треба сповіщати українську пресу про те, як по повітах і по громадах іде акція шкільного плевбіситу, котрі громади вже внесли декларації, — щоб таким чином інші повіти і громади заохотили до активності.

Час шкільного плевбіситу належить використати також для зорганізування в кожному містечку і селі нової твердині „Рідної Школи“, себто зорганізування Круга Українського Педагогічного Товариства (УПТ).

І ще одна під теперішню пору чи не найважливіша справа: ціла оборона української школи і організаційна акція в тому напрямі сполучена з величезними видатками. Українська суспільність певно це зрозуміє і відповідно збільшить жертвенність на „Рідну Школу“, пересилаючи більші надзвичайні жертви до кави Головної Управи УПТ у Львові, Ринок 10, II. пов. — До великої оборонної акції через рідну школу за життя нації мусить дружно стати весь народ.

ОСТАННІ ВІСТІ.

Ер Нувель про Сх. Галичину і Литву.

„Ер Нувель“ помістив статтю, в якій каже, що Польща не має найменшого права до Східної Галичини й Вильні та що вона тепер є в отвертому бунті проти представника Союзу Народів у Даніюгу. Польща тепер є найбільшою небезпечкою для миру, а грубо помиляється, коли думає, що вся французька політика має залежати від заціпення відпорного договору, який зовсім безпечною фланцією заклучила з Польщею. „Кур. Варш.“ з'являється, що в Парижі приготувалася нова протипольська кампанія. На цілі цієї кампанії призначено тисячі фунтів стерлінгів і десятки тисяч доларів. Кореспондентом „К. В.“ зазначає один франц. посол із більшістю, що Польща окружена поважними небезпеками; всі бачать їх, крім польської дипломатії.

Німеччина домагається реалізації сх. границь.

„Фос. Цтг.“ з'являється, що німецький амбасадор у Парижі, Геш, пропонує Ерлотові проект у справі безпеки. Проект міститиметься у двох точках: 1) всі європейські держави, зацікавлені над Реном і Англією та Бельгією гарантують теперішню границю західної Європи; 2) Німеччина зобов'язується змагатися до реалізації своїх східних границь лише мирними засобами з зацікавленими державами або похлканням на уст. 19. статута Союзу Народів. „Таймс“ оголосив німецькі пропозиції, на письмі подані їм, амбасадором. Німецький уряд перемовнюватиме з Польщею безпосередньо, а колиб це було безуспішно, то засобами предвиаженими в статуті С. Народів. „Таймс“ з'являється, що Німеччина пропонує недалеко Польщі, щоб віддала Німеччині Помор'я, лате Озер-жана би Польща вільний приступ залізницею й Вислою до вільної блати, пристані. Тимі відомленнями „Таймс“ польська преса дуже зацікавилася і підкреслює, що „Таймс“ усе добре поінформований, а польська суспільність і сойм. комісія загр. справ ніщо про ці пропозиції не знала. Виступ мін. Скішньського в комісії і на пленумі сойму не вразив, що справа зайшла вже аж так далеко.

„Газ. Варш.“ зазначає, що підписання договору безпеки представляється багато реальніше, як досі думали. Видно є порозуміння між Англією й Німеччиною що до гарантії зах. границь. Східні границі не будуть змінені дорогою насилля. Це рівнялося би новому поділові Польщі дил. шляхом на Союзі Народів.

Конференція Ерл з Чемберленом.

Англ. амбасадор лорд Кру обговорював із Ерлом справу конференції з Чемберленом. На конференції м. и. обговорюватимуть їм, пропозиції в справі гарантії договору і справу становища Німеччини, яка не годиться на перетранспортування військ до Польщі, колиб Польщу завоював СРСР.

Литва зброїться.

Литовський уряд робить енергійні приготування до збільшення збройної сили. Невдовзі наспів транспорт 50 000 крісів із Неополь. Тепер замовила Литва військові літаки в Празі.

Комун. канд. на президента.

„Роте Фане“ з'являється, що центр. управа комуністичної партії рішила поставити кандидатуру Ернста Пальмана на президента Німеччини.

По широкому світі.

На румунсько-болгарській границі війшло до збройної боротьби між румунською границей охоророю та болгарською каталою, що промчавалася до Румунії з болгарської території. Політ. Б. тутешня міжнародна гоним. Румунські і болгарські прикордонні чинники поклали в цілї спадати.

Майбутнє Маніса буде складатися з 2 напів-націй, 2 центральних, 1 людської і 1 демократичної. Міст-ом внутрішньої справ має стати соціал-демократ Селініт, як що з ним погодяться націоналісти.

В Альбанії зазначено останніми днями великий політичний трясот. На протей відкох днів убито тисячі сотинних протиників Ахмат-Бегу.

В Югославії промчавалася життя безпосередньо централізація адміністративних і інших установ на сій території. Всі кроти установи в Загребі скасовано.

Повстання Нурад а османів. Багато курдських племен перейшли від повстанств на сторону урядових турецьких військ. Велику допомогу англійському уряду в справі ліквідації повстанств вчинила Франція, лавши Туркам дозвіл вереселити через Серію турецькі війська, призначені для ліквідації повстанств.

Палестинські Араби на знак протесту проти поїзду лорда Бальфורה до Палестини рішили відлучити від залізничної станції та зібратися в містечку. Протидіяючи арабського населення не лізуть участь в яких офіційних стрілах а преса пишеться того дня в моріні (жовтні) обидвах. В Лондоні трібає кезик і приже пражіть аж ці постанови Арабів.

В Бельгії зазначено нове товариство для виробів німецького промислу до СРСР. До нового товариства ввійшли всі найпопулярніші німецькі фірми і підприємства разом з Круппом.

Німеччина згенується до репарацийної комісії з проханням, щоб вона розглянула справу румунсько-німецького конфлікту.

Уряд Гавбонського домагається нової угод з англійським урядом, щоб разом у співі і відбудови та розбудови міст.

Муссоліні вже майже цілковито поверну до здоров'я і відбав зраду з президентом Сенату Тіттоні та міністром внутрішніх справ Федереллі. Початок сесії Сенату останнього на кінець березня, а сойму на день 9. березня. Деякі газети іф. рують, що Муссоліні був хорий наслідком революційного пострілу від наслідків італійського вистоя, який не погоджується із політикою Муссоліні.

Міжовий виступ на банкеті національно-республіканської Ліги з зазватою критикою політики Ерл. Заявив Йому, що він своєю політикою причиняється до поширення комунізму у Франції.

НОВИНКИ.

— **Самогубство мовчарів.** Спратку лютого п. р. застрілися жовані 48 п. в. стаціонарному у Станіславіві. Адам Дай-лик, подаючи у залізничному листі як пенсію свого самогубства — невиную сек-ктуру з боку дух старини. Спецую військовий кола ставилися затерти цю справу причиною, розсіваючи мітку, бачим то покілник допустився зловживань у військовій кооперативі. Але безсумовно таких розголосок буда такій нагальною, що сама військова влада вважала необхідним аденентувати їх у діяноку нказі. З кінцем лютого трясина у тому самому полку другий випадок самогубства жованів. Мабуть невідомі відносини панують у тому полку.

— **Невже будуть будувати?** Газети повідомляють уніформально про останню (як було вже багато) сплату ідею прем'єра Гробишю на заручу шматуючі господарської кріп, зазначуючи з нею безробіттю етс. про чому — що найголовніше — ця ідея має безпосередньо на увазі мінімізувати мешканцеву нужду в Польщі. Отже м-ство фінансів вже заготовило нове до будівляного законопроект, а саме, уповноважуючи уряд до розбудови міст при помочі частини своєю отриманої американської позички. Досі бле усе в порядку, але б даліше агадані новелі заводять — новий податок, і остут, в отому податку, „собоха залітка“. Всі копірники, які лише займають більше ніж 3 кімнати, мають платити спеціальний будівляний податок, з якого буде створений окремий фонд. Здається, що ціла шмучо ревізіювала розбудову міст вивитися у вибудуванню військових домів.

— **Станіслав Август Понятовський.** Польський посол у Москві дістав від царського уряду приказ поспішити переговори з рад. владою щодо не повезання, модія останнього польського короля у Росії на польську землю. Моди Станіслава Августа спочивають у віддаленому костелі св. Катерини в Ленінграді. Плях спрорядження талими останнім нефртурного короля вирішує у зв'язку з рішенням рад. влади очистити відомелля агаданого костела й закопати всі труни, які там зложені, у спільній могилі.

— **Надслідований податок від податку.** Неврешта пригода триває між північними Урбанові на Богданівці у Львові. До нього аголосося якийсь ескалтант

Станіслава Вронського Сини

пропонують:

**БЛЮЗИ
СУКНИ
ПЛАЦІ
КОСТЮМИ**

на сплати ратами

Львів, пл. Маріївська ч. 10.

українською мовою. Цього року вїт Францішек Музика з Інспектором Здеком перемінили ту школу на польську, хоча українських дітей ходять до школи 49, а латинників 9. Батьки-Українці внесли протест з 45 підписами і думали, що справу виграють, — тимчасом перед пару днями вїт Музика спрорядивши поліцаїв з Грималова, і тепер скликає поодинокі тих, котрі підписалися на протесті, і одні силує всіма погрозами з'являти, що вони не підписували, а других переконуює, що польська школа краща від української, бо діти навчаються говорити „так як пани“. Очевидно, всі заходи вїтні вкупі з поліцією змагаються лише до того, щоб відстрашити людей

від виношення декларацій. А як виглядають блага польської школи, про це свідчить такий невеликий факт. На науку польської релігії прилажжє до Зеленої „пробощ“ з Товстого ксьондза Бялікевіч. Перед кількома днями, коли діти гр-хат. обрять виходили зі школи, одна маленька дитина їла хліб. Кс. Б. взяв хліб від дитини, казав їй напмаркати на хліб, а потім той хліб силою встромяв другій українській дитині в рот. Дитина побігла мершій додому і з обридженія та переляку захворіла. Такими методами реагують розарені польські „кресові дітячі“ на стихійний рух українського села в обороні рідної школи.

Жандари, староста і повода.

Дня 27. лютого 1925 в с. Джу-рові під Снятином командант постерунку Ендерле забрав в грома-дан 154 штук декларацій в справі мови навчання. Протестуючим селянам заявив, що „такого закону нема, щоб дозволяв такі декларації підписувати, та щоб вони дали собі з тим спокій, бо можуть наплатити собі клопоту“. В снятинській старості справу відложено мабуть ad calendas Graecas, заявляючи на відносні представлення і зажадання, що „справа в референті“, а в станіславській воєвідстві, відділі безпеки, заявлено, що „воєвідство не може (!) мішатися в розпорядження й взагалі круг діляння старостів!“ Що на це п. Тугут?

На увагу Станіславляниці!

Дня 8. березня 1925 р. год. 1. сполудня в саді Українського Со-кола при вул. 3-го Мая 18, в Станіславові відбудеться віче в справі шкільних законів та взагалі українського шкільництва. Явігсь грома-дяне численно!

Д-р Юліан Оленичський, Д-р Іван Волянський.

Вїт, жандарми і ксьондз-пробощ. В Зеленой, пов. Скалат, від кіль-кохсотих діт була школа в вїт.

